

עו"ד נעמה שבתאי בכר

שותפה ומנהלת מחלקת דיני עבודה במשרד בכר שבתאי, עורכי דין.
מתמחה בייצוג מעסיקים בדיני עבודה

"לאורך כל הדרך אתה צריך לשים את טובת הלקוח בפרונט, ולהתעלם מן האגו שלך כעורך דין או מהרצון לתלות מדליות על הקיר. החוכמה היא לשלוף את "הנשק" רק כשבאמת צריך אותו, ולא בכל סכסוך שמתנהל"

או מהרצון לתלות מדליות על הקיר. החוכמה היא לשלוף את "הנשק" רק כשבאמת צריך אותו, ולא בכל סכסוך שמתנהל".

במה את גאה במיוחד בעבודתך?

"אני רואה בעבודתי שליחות, למען אותם מעסיקים שתמיד יש נטייה לחשוב שהם "רעים" ו"מנצלים" את העובד החלש, בעוד שההפך הוא הנכון. אני גם גאה בשינוי שמתחיל להתחולל בשיח סביב נשים במקומות עבודה - לא עוד "אגדר דוג" שזקוק להגנה, אלא מיקוד בנשים חזקות ועצמאיות שמצליחות בזכות יכולתן ולא בגלל שמישהו העניק להם העדפה מתקנת (נשים טובות לא צריכות טובות). קחו לדוגמה את התחום של משפט העבודה שבו עיקר השיפוט נתון בידיים נשיות וגם בראש ביה"ד הארצי לעבודה מכהנת אשה, כבוד השופטת ורדה וירט ליבנה. כל אותן נשים הצליחו בזכות עצמן ועל זה צריך לשים את הדגש מבחינתי. די לשירות הקיפוח"

מהו השינוי שהיית מקווה לראות בתחומך בעשור זה?

"כשבתי הדין לעבודה הוקמו לפני כ-50 שנה, הנטייה הייתה לראות בהם כמי שנועדו להגן על העובדים, ובמרוצת השנים היו מי שניצלו לרעה את הנטייה הזו של בתי הדין לעבודה. בשנים האחרונות, עם הגברת המודעות לזכויות העובדים והיחלשות מחויבות העובדים למקום עבודתם, אני סבורה שאין עוד הצדקה לתפיסה הזו, שכן במקרים רבים דווקא המעסיק הוא הצד ה"חלש", וככזה מצופה שבית הדין לעבודה יטה לעזרתו. באותו הקשר אני מאוד מקווה שבתי הדין לעבודה לא יצפו ממעסיקים לשלם סכומי פשרה רק כדי להסיר תביעות מן השולחן, שכן הגיעה העת לשנות את התפיסה שלפיה מעסיקים תמיד נדרשים לשלם לעובד אשר גרר אותם לבית הדין. לא תאמינו, אבל יש מעסיקים הגונים שנגררים להליך משפטי בעל כורחם, ואין שום סיבה לאלץ אותם לשלם על כך מחיר, נהפוך הוא".

דמות שמעוררת בך השראה, ולמה?

"האמת, אין לי דמות אחת שמעוררת בי השראה. במהלך חיי, ובתחנות השונות שעברתי, מספר דמויות השפיעו עליי ושימשו לי כמודל. הקו המאפיין של אותן דמויות היה אינטגרטיבי מקצועי גבוה, חריפות מחשבתית ואהבת האדם".

עצה טובה ממך לאנשי עסקים בתחילת דרכם?

"בעל עסק שמעסיק עובדים חייב להכיר את כל החובות החוקיות שחלות עליו ולמלא אחר כולן למן היום הראשון. אם בעבר היו מעסיקים שהפכו מסודרים "תוך כדי תנועה" הרי שהיום זה כבר סיכון גדול מידי שלא כדאי לקחת. גם כלפי העובדים במקום העבודה - כדאי לשמור על הסדר, כדי שידעו שהם מועסקים במקום שמכבד אותם ואת מלוא הזכויות שלהם. כמובן שגם כדאי להיות מלווה בעורך דין שמתמחה בדיני עבודה ומבין בניהול יחסי עבודה, לתת לך את הטלפון שלי?"

איך החלה התמקצעותך בתחום?

"עוד בתקופת הלימודים באוניברסיטת תל אביב, היה לי ברור שארצה לעסוק בתחום דיני עבודה, ולשמחתי התקבלתי לאחד המשרדים הגדולים והמובילים בתחום דיני העבודה, המתמחה בייצוג מעסיקים בלבד. את שנות הקריירה הראשונות והמעצבות שלי העברתי באותו משרד גדול, הן כעורכת דין שכירה והן כשותפה, ולאחר 11 שנה החלטתי לצאת לדרך עצמאית ולהתמודד עם אתגרים חדשים".

מהם המהלכים המשמעותיים שעשית השנה?

"מהלך משמעותי מבחינתי זה לשכנע את העומד בפניי בצדקת עמדותי. זה יכול לקרות מול לקוח שבטוח בעמדה מסוימת אבל משתכנע לקבל את הייעוץ שלי ולנהוג אחרת, וזה יכול לקרות מול שופט שבנקודת המוצא אינו חושב כמוני אבל בסוף ההליך מאמץ את עמדותי. אחת ההצלחות הבולטות מהשנה החולפת היא תקדים משפטי חשוב ועקרונות, שבו גם בית הדין האזורי לעבודה וגם בית הדין הארצי לעבודה, קיבלו את טענותיי וביטלו תובענה ייצוגית שהוגשה כנגד הלקוח שלי, זאת לאחר שכבר הכירו בזכות לתובענה. ההחלטה החדשה הפכה לחלוטין החלטה קודמת, והיא מהווה אבן בוחן לעתיד, כמעט לכל תובענה ייצוגית בדיני עבודה. המקרה עסק בעובדת ניקיון שהגישה תובענה ייצוגית ע"ס 11 מיליון ש"ח, בגין אי ביצוע הפקדות לפנסיה וניכוי כספים לקרן רווחה. ביה"ד האזורי לעבודה בת"א, וכן ביה"ד הארצי לעבודה, קבעו שיש לנהל את התובענה כיייצוגית, ורק בשלב הזה הייצוג הועבר לטיפולי. בשלב לימוד החומר התחורר לי כי זכויות העובדת (וזכויות כל שאר העובדים הרלוונטיים) מטופלות באמצעות הסתדרות העובדים הכללית החדשה, ולכן לא הייתה הצדקה מבחינתי ל"תקיפה" הכפולה כנגד המעסיק.

בנסיבות חדשות אלו פניתי לשופט בביה"ד האזורי לעבודה וביקשתי ממנו לשנות את החלטתו הקודמת שכן לא הייתה עוד הצדקה לנהל את התביעה הייצוגית. שופט ביה"ד האזורי לעבודה השתכנע בתום שורה ארוכה של דיננים וביטל את החלטתו הקודמת, וגם ביה"ד הארצי אישר זאת. הלכה למעשה מדובר במקרה שבו הצלחתי לגרום לשופט לשנות את פסיקתו הקודמת, ואין זה עניין של מה בכך".

מהן החזקות המשמעותיות של המשרד שלך בעיניך?

"עורך דין שמייצג מעסיקים צריך להכיר היטב את דיני העבודה, אבל לצד זאת עליו לשים לנגד עיניו את השמירה על יחסי העבודה במקום העבודה, ולפעמים צריך לתת משקל עודף לחשיבות של היחסים על פני הדינים. כשלקוח פונה אליי ומציג בפניי דילמה - אני מניחה בפניו את הוראות הדין היבשות, אבל תמיד גם מציגה לו את השלמות הרחב של כל פעולה על יחסי העבודה במקום העבודה. בהרבה מאוד מקרים ההחלטה מתקבלת לפי הדבר הנכון ליחסים ולא על פי הדינים, כי בסוף ההון האנושי הוא הדבר החשוב ביותר להצלחה של מקום העבודה. גם בהליכים משפטיים למדתי במרוצת השנים שלא מנהלים "מלחמה" לשם המלחמה. ההחלטה לוותר על מלחמות מיותרות נובעת מבורות מקצועית וממצפן פנימי שפיתחתי עם השנים, שכן עם רכישת הניסיון בתחום אתה מבין שלא תמיד משתלם ללקוח לשלם את המחיר על ניהול הליכים משפטיים. לאורך כל הדרך אתה צריך לשים את טובת הלקוח בפרונט, ולהתעלם מן האגו שלך כעורך דין

” אני מאוד מקווה שבתי הדין לעבודה לא יצפו ממעסיקים לשלם סכומי פשרה, שכן הגיעה העת לשנות את התפיסה שלפיה מעסיקים נדרשים לשלם לעובד אשר גרר אותם לבית הדין ”